

zą od Prowincji, z której pochodzą, a nie uczestnicząc w życiu Prowincji, na terenie której pracują, stanowią swego rodzaju „ciała obce”.

3. *Obecności włączone* w projekt Prowincji na terenie, której Bracia przybywają i mają status „gości”, uczestnicząc w pełni w życiu tychże Prowincji. Takie właśnie obecności należy popierać, gdyż stanowią one nieocenioną pomoc dla Prowincji niemających wystarczającej liczby Braci, aby zapewnić opiekę duszpasterską w istniejących placówkach.

Problematyka

W obliczu tej sytuacji, która w Zakonie rozwija się i przybiera różne formy - w zależności od szerokości geograficznej i kultury - Definitorium Generalne pyta: jak «pomóc słusznemu włączaniu się w formy obecności różnych od własnych Jednostek?» (*Zalecenie 50*). Jak zadbać o dobry rozwój «współpracy między stronami?» (*SG 128§2*). Jak towarzyszyć Braciom, którzy wyruszają do posługi w innych warunkach kulturalnych, eklezjalnych i franciszkańskich? Jak zadbać i pielęgnować powołania? Jaka *przyszłość* czeka te Prowincje, które przyjmują liczne Wspólnoty z obcych Prowincji, a te żyją w odosobnieniu?

Ogólna wizja

W kontekście omawianego tematu trzeba przekroczyć ważne niewątpliwie motywacje związane z koniecznością zapewnienia opieki duszpasterskiej wiernym, aby móc otworzyć się na wizję *solidarności i wzajemności* pomiędzy bratnimi Prowincjami, które tworzą jedną uniwersalną Wspólnotę. Prowincja, która posiada większą liczbę Braci pomaga drugiej Prowincji, której potencjał osobowy i powołaniowy osłabł w imię braterskiej solidarności. Takie wsparcie wzmacnia przede wszystkim żywotność osłabionej Prowincji i jej działalność duszpasterską, aktywując wzajemność darów: Bracia jednej Prowincji otrzymują pomoc, a przybyli z innej Prowincji ubogacają się nowymi doświadczeniami życia franciszkańskiego. To zaś sprawia, że Bracia włączają się w pełni w realia Pro-

wincji, do której przybywają (życie wspólnotowe, formacja ciągła, spotkania lokalne i prowincjalne, itp.), a w ten sposób są pomocni bardziej w życiu i misji franciszkańskiej niż w tamtejszych diecezjach.

Niektóre zasady

1. Wiernie zachować postanowienia zawarte w *SG 128 §2*, czyli:
  - wysłuchać zdania zainteresowanej konferencji ministrów, która prześle swoją opinię Ministrowi Generalnemu
  - mieć zgodę obydwóch zainteresowanych Prowincji
  - mieć zgodę Definitorium Generalnego
  - zawrzeć umowę o współpracy pomiędzy zainteresowanymi stronami.
2. Umowa powinna zawierać przynajmniej następujące elementy: użytkowanie nieruchomości i odpowiedzialność z nie, włączenie Braci w życie Prowincji, troskę o powołania i aktywność duszpasterską.
3. W pierwszych miesiącach, Bracia, którzy przybywają na teren innej Prowincji powinni być włączeni w kontekst jej życia i kultury, jak również w potrzeby lokalnego Kościoła.
4. W celu zapewnienia najlepszej formy współpracy, należy przeanalizować wszystkie konkretne sytuacje.
5. Podjąć temat solidarności między Prowincjami w ramach Konferencji oraz Unii Konferencji (UFME, UCLAF, FCAO, itp.), aby rozwinąć wrażliwość wobec Prowincji najbardziej potrzebujących i określić praktyczne zasady obecności Braci na terenie innych Prowincji.
6. W rejonach, gdzie Prowincje nie mają możliwości przetrwania ze względu na niewystarczającą liczbę Braci, należy promować powstanie Wspólnot międzyprovincialnych lub międzynarodowych, aby w ten sposób tchnąć nowe życie w obecność franciszkańską.

OBECNOŚĆ BRACI NA TERENIE INNYCH PROWINCJI

PREZENTACJA

Drodzy Bracia Ministrowie i Kustosze,

Wraz z braterskim pozdrowieniem oraz życzeniem wszelkiego pokoju i dobra, pragnę przedstawić Wam decyzje, jakie Definitorium Generalne podjęło na sesji 19 lipca 2012 r. w sprawie obecności Braci na terenie innych Prowincji i krajów. Temat ten był podejmowany w poprzednim sześcioleciu. Definitorium Generalne rozesłało wtedy do wszystkich Prowincji i Kustodii kwestionariusz celem zapoznania się z faktem obecności Braci z innych Prowincji na terytorium własnej Jednostki, jak również z intencją wysłuchania opinii na ten temat. Owocem nadesłanych odpowiedzi oraz refleksji poprzedniego Definitorium było 50 *Zalecenie Kapituły Generalnej 2009 r.*, w którym jest mowa, aby Definitorium towarzyszyło tym obecnościom oraz, aby zachowane zostały „*zarządzenia ustawodawstwa zawartego w Statutach generalnych*”, zatwierdzonych na tej samej Kapitułe (por. SG 128 §2).

Wypełniając wspomniane zalecenie Kapituły i opierając się na obecnym prawodawstwie, Definitorium Generalne - w celu uniknięcia niebezpieczeństwa zakłócenia tożsamości zakonnej danej Wspólnoty (por. KG 1§1; 38; 40) - opracowało „wytyczne”, uwzględniające wiedzę na temat niektórych sytuacji i opinię wielu Ministrów i Kustoszy, znających temat z własnego doświadczenia.

Wspomniane niebezpieczeństwo polega na faworyzowaniu, szczególnie w niektórych krajach, wspólnot-wysp pozostających bez stałego kontaktu z Prowincją macierzystą - ze względu na dzielącą je odległość - ale także z Prowincją, przyjmującą Braci, ponieważ pod względem prawnym nowa obecność zależna jest od Ministra, który ich wysłał.

Z drugiej strony „wytyczne”, które chcę przedstawić nawołują do wzajemności i solidarności pomiędzy Prowincjami znajdującymi się w potrzebie a Jednostkami, które mogą zaoferować im pomoc, zachowując zawsze naszą franciszkańską tożsamość. Bracia, którzy przybywają na terenie poza własną Jednostką, powinni być goto-

wi do ścisłej współpracy z Prowincjami, które ich przyjmują. Te z kolei powinny zagwarantować odpowiednie warunki życia i misji, i to nie tylko pod względem ekonomicznym.

Najlepszym rozwiązaniem byłoby, gdyby Bracia, którzy przybywają z innych „regionów” przybywali rzeczywiście do pomocy Prowincjom, a nie tylko Diecezjom, znajdującym się w potrzebie, i w ten sposób w pełni włączyli się w życie Prowincji, która ich przyjmuje. W przypadku, gdy nie jest to możliwe - i takie przypadki naprawdę powinny być wyjątkami - należy zachować ogólne prawodawstwo Zakonu oraz niniejsze „wytyczne” Definitorium Generalnego.

W każdym razie, Bracia, którzy przybywają na teren innej Jednostki Zakonu, jak i ci, którzy ich przyjmują, powinni zadać sobie pytanie: jakie są motywy, dla których proszą czy też ofiarują swą pomoc. Nie można zapominać o tym, że zmiana struktur, do której wezwane są wszystkie Jednostki Zakonu ma na celu nadanie nowego znaczenia naszemu życiu i misji, rozpoczynając od Ewangelii i naszego charyzmatu. Za każdym należy wziąć pod uwagę mentalność danej Prowincji (por. *Niosący dar Ewangelii* 31) i wypływające z niej dążenie, aby zachować za wszelką cenę placówki, które wcześniej, czy później i tak będą musiały być zamknięte.

Podczas gdy Definitorium Generalne będzie czuwało nad tym, aby weszło w życie to, co zostało przez postanowione w tym względzie, powierzam dyspozycyjności Ministrów i Kustoszów praktyczne zastosowanie niniejszych „wytycznych”.

Rzym, 25 września 2012 r.

Fr. José Rodríguez Carballo
Minister Generalny OFM

WSKAZÓWKI

Prowincje franciszkańskie narodziły się z misyjnego zapału, który sprawił, że grupy Braci wyruszyły na nowe terytoria pod *kierunkiem* jednego z Braci zwanego Ministrem. Tworzą je Bracia zamieszkujący w kilku domach, a kieruje nimi Minister prowincjalny. Stylem swego życia i misyjnym zaangażowaniem mają oni dawać świadectwo wiary (por. KG 169§1; KPK 621) i być zawsze otwartymi na nowe wyzwania apostołskie.

Odniesienie do misyjnego wymiaru sprawiło, że Bracia mogli się przemieszczać, dlatego dziś, jak kiedyś - kierując się duchem apostołskim na wzór pierwszego przepowiadania na ziemiach i wśród ludów nie znających Ewangelii, bądź w celu otoczenia opieką duszpasterską emigrantów, czy też na wyraźną prośbę miejscowych Biskupów i Ministrów Prowincjalnych - udają się z terenu Prowincji, do której należą, do innych Prowincji i krajów.

Obecna sytuacja

Relacje pomiędzy Braciami, którzy przybywają do pracy duszpasterskiej z własnej Prowincji na teren innej Prowincji, można przedstawić w następujący sposób:

1. *Obecności niezależne* Braci, którzy przybyli z terenu własnej Prowincji do konkretnej pracy apostołskiej i zachowali swą niezależność od Prowincji, na terenie której się znajdują i często mieszkali, bądź nadal mieszkają sami.
2. *Obecności uregulowane obustronną umową* podpisaną przez Ministrów Prowincji Braci przybyłych oraz przyjmujących ich (por. SG 128§2; 248). Są to najczęściej małe wspólnoty na terenie innej Prowincji, którym powierzony zostaje klasztor, albo też parafia, aby zachować w danym miejscu franciszkańską obecność i kontynuację posługiwania w parafii powierzonej Prowincji. W obydwu tych przypadkach, Bracia, pozostają odizolowani, albo też tworzą swego rodzaju „wyspy franciszkańskie”, które pod względem prawnym zale-